

Endavant

Número 32, juliol del 1994

Portaveu dels Socialistes de Catalunya

EDITORIAL

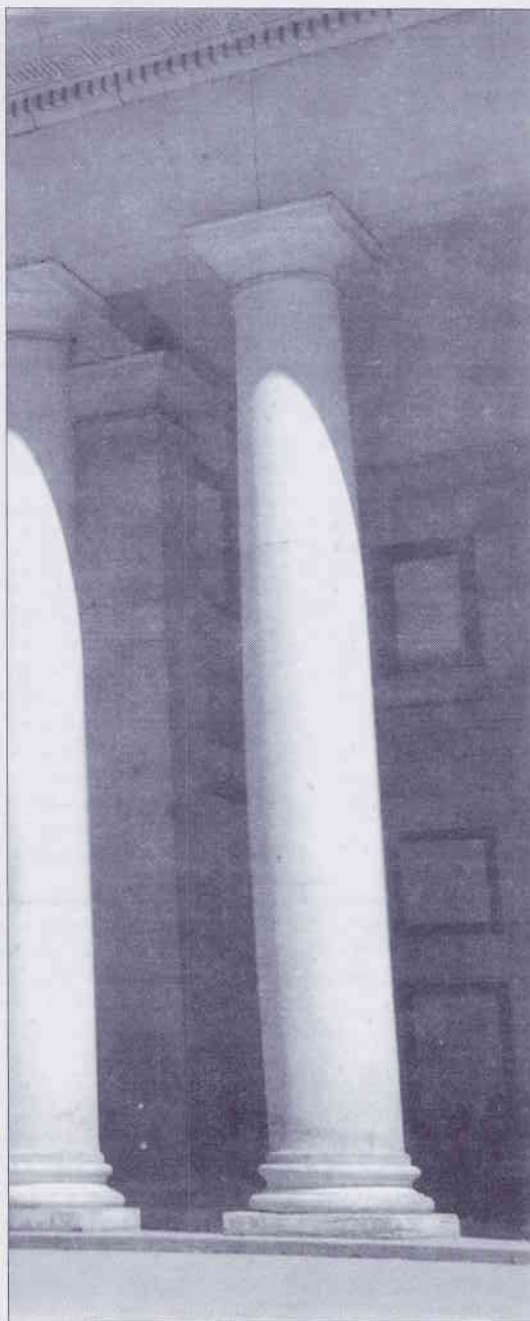
Un govern estable

Les recents eleccions europees van saldar-se finalment amb una victòria electoral de la dreta, tant en el conjunt d'Espanya com a Catalunya. Ha estat sens dubte un advertiment important per als socialistes, advertiment que va produir-se en una contesa electoral que no comportava canvis de govern i que no sembla gens difícil d'atribuir fonamentalment a dos factors determinants: la lentitud de la represa de l'economia i els casos recents de corrupció.

Posteriorment, el debat parlamentari i periodístic va centrar-se entorn de les conseqüències que el resultat electoral havia de tenir en la política espanyola més immediata. Encara en els darrers dies el líder del PP continua insistint en una presumpta voluntat per part de Felipe González de mantenir-se aferrissadament en el poder. El propòsit és evident: José M. Aznar voldria la dissolució immediata de les cambres i la convocatòria d'eleccions generals anticipades. És a dir, en funció d'un interès propi i de partit, ell està propugnant, a la pràctica, que s'obri un període d'inestabilitat.

Perquè, efectivament, aquesta és la situació. Per als socialistes, ni s'ha d'adulterar d'una manera interessada la voluntat popular ni hi ha cap element objectiu que aconselli avançar les eleccions. Sembla que l'interès general aconsella justament tot el contrari: el que ara cal és que s'asseguri la continuïtat d'un govern estable. I no pas per benefici dels socialistes, sinó per un interès general que és ben fàcil de comprendre: els primes símptomes positius d'una recuperació econòmica -que són evidents per a tothom menys per al PP- reclamen la continuïtat del mateix esforç i de la mateixa línia política, per tal que la dinàmica esperançadora que s'ha començat es consolidi definitivament.

Aquest és, doncs, el nostre primer objectiu i el nostre primer repte: reaccionar davant l'avís que hem rebut dels electors i assegurar-nos els suports necessaris per garantir l'estabilitat del govern. Aquest és, i no cap altre, l'interès general.

SUMARI

- 2 **Europa a l'abast de la mà
Europa, ai!**
per Joan Cornet i Prat
- Veo, veo
Estem perdent el tren**
per M. Lluïsa Penelas

- Eleccions europees**
- 3 **Després de les eleccions**
- 4-5 **Un Parlament per a
veritables ciutadans**
per Josep Verde i Aldea
- 6 **Cinc anys d'Europa**
per Joan Colom i Naval
- 7 **Els eurodiputats del PSC**
per Ton Orobitg
- 8 **Pioner a la CE**
per Josep Subirats i Piñana

- 9 **Un món en procés de canvi**
per Raimon Obiols

- 10 **Contra l'armament nuclear**
per Maj Britt Theorin

- 11 **Temps de lectura**

- 12 **Sobre la corrupció**
per Jordi Maragall i Noble

Europa a l'abast de la mà

Europa, ai!

A Brussel·les ens esperen uns mesos especialment moguts. Hem tingut fa pocs dies les eleccions al Parlament Europeu i el proper mes de gener una nova Comissió amb un nou president. Com en tot executiu, la Comissió espera saber quina és la direcció que prendran els nous dirigents.

Després de les eleccions italianes, les coses s'han complicat una mica més. Fins ara Itàlia era un aliat fiable. Un dels fundadors de la Comunitat i un fidel seguidor de la construcció europea. Ara les coses semblen un xic diferents. La política del nou govern apunta a una actitud molt més "utilitarista". És a dir, a donar suport a tot allò que pot ser d'interès nacional i prou.

En realitat el que està passant és un canvi d'època, i amb ella un canvi de líders i de projecte. La "vella guàrdia" de dirigents europeus està en procés de renovació. Després de la derrota electoral del líder holandès Ruud Lubbers, els més antics són François Mitterrand -que l'any que ve plega-, Helmut Kohl -que, segons sembla, tindrà enormes dificultats a continuar sent canceller després de les eleccions generals del mes d'octubre- i Felipe González. Aquest és possiblement un dels únics líders que quedarà de la vella escola.

Un canvi clau és el de la presidència de la Comissió Europea. Jacques Delors se'n va a final d'any. Darrere seu, deu anys d'un treball extraordinari. Amb ell s'han conegut els millors moments de la construcció europea. Un home que s'ha sabut entendre amb diferents líders i diferents polítiques, amb un sentit de la iniciativa i de la creativitat poc freqüents als nostres dies. El proper president, que el mes vinent serà proposat pel Consell Europeu, té el llistó molt alt.

Per complicar-ho més, és probable que, des del mes de gener, quatre nous països formin part de la Unió Europea: Àustria, Finlàndia, Suècia i Noruega. Països que per la seva tradició i els seus estàndars de vida és ben probable que no siguin pas uns simples espectadors de la construcció europea.

L'any 1996, segons el Tractat de la Unió, s'ha de posar en marxa la segona part de la Unió econòmica i monetària. Un pas important que pot comportar una divisió important entre països avançats i països en retard. No tothom estarà preparat per a aquesta etapa. Mentre l'opinió pública es troba encara en un estat de confusió, pocs saben el que volen; la majoria, en canvi, i segons les enquestes, saben el que *no volen*.

En aquests temps un xic turbulents, les eleccions al Parlament Europeu són un element clau. El Parlament ha de garantir l'estabilitat i la dinàmica del projecte europeu. Els diputats que han sorgit de les urnes tindran una tasca ben difícil, a la vegada que apassionant. És una llàstima que, en un moment clau com el d'ara, sigui molt més el que passa a casa el que determini el vot dels electors.

Mentrestant, i malgrat tot, a Brussel·les, al si de la Comissió, continuem treballant. Una de les grans idees dels fundadors de la Comunitat Europea va ser dotar-la d'institucions fortes i independents. Els membres del Parlament, així com els del Consell de Ministres, saben que es poden refiar del treball de la Comissió siguin quins siguin els canvis.

A Brussel·les tot pot canviar, menys el temps!

JOAN CORNET I PRAT

Veo, veo

Estem perdent el tren

El curs escolar se'n va cap al seu final. Sempre, quan arriba l'hora de la veritat, recordo aquella frase - "No és hora d'estudiar, sinó d'haver estudiat" - amb la qual el candidat a alcalde Narcís Serra amonestava el seu oponent de la dreta en aquelles primeres eleccions municipals, ara fa quinze anys. Aquella prova la vam passar brillantment, i el mateix podem dir dels quinze anys de gestió municipal, a Barcelona i arreu de Catalunya. Perquè no es tracta només de vèncer a les urnes, sinó d'aprovar el balanç que necessàriament s'ha de fer després de quinze anys. I el nostre balanç municipal és de notable.

Però si ampliem el nostre camp de visió i considerem Catalunya en la seva globalitat, si ens fixem en un dels problemes que té el nostre país, el de la formació professional del jovent, la nostra satisfacció es torna indignació. Què s'ha fet en aquests darrers quinze anys en matèria de formació professional? Fa poques setmanes es va obrir a Barcelona el Saló de l'Ensenyament i una ullada al catàleg d'expositors ens en dona alguna pista: la majoria eren centres privats de formació professional. L'oferta privada ha crescut al mateix ritme que s'han desmantellat els centres públics de FP, reconvertits en centres de secundària. El departament d'Ensenyament no té cap iniciativa innovadora, engrescadora, que ens permeti pensar que s'està fent tot el que cal per qualificar de manera competitiva el jovent de Catalunya.

La crisi econòmica actual està relacionada amb l'aparició de nous pols mundials de desenvolupament, als quals s'han traslladat els centres de producció que absorbien la nostra mà d'obra. La SEAT, la PEGASO, la Maquinista ja no contracten els grans contingents de joves que s'hi col·locaven abans. I no hi haurà noves indústries que les substitueixin. Això ho sap tothom.

Aquesta crisi no té una solució simple. Segurament caldrà adoptar una bateria de mesures, cada una de les quals, per ella sola, no tindrà un efecte clar sobre la seva reconducció. La nova regulació de les relacions laborals ha de tenir efectes a curt termini, tot permetent l'accés de molts joves a un primer lloc de treball. Però aquesta mesura no afectarà a les possibilitats futures del jovent, ni ampliarà el nostre mercat laboral. Només la formació pot eixamplar-nos l'horitzó: una millor formació per al treball facilitarà la inserció laboral en els àmbits econòmics en expansió dintre de les nostres pròpies fronteres i, fora d'aquestes, en el gran mercat que és la Unió Europea, i en el no menys gran d'Amèrica Llatina i altres regions que han entrat en vies de desenvolupament i estan, per tant, necessitades de mà d'obra preparada tècnicament.

És el moment de fer aquesta opció, perquè estem perdent el tren. És natural que això suposi sacrificis. No serà fàcil trobar recursos per finançar una reforma educativa com la que hem emprès, molt costosa, i una renovada i ampliada formació professional a la qual tinguin accés tots els nois i noies, sigui quina sigui la seva condició social. Haurem de pensar-hi.

M. LLUÏSA PENELAS

Resolució del Consell Nacional

Després de les eleccions

El dia 2 d'aquest mes de juliol va tenir lloc, a la seu del PSC, la primera reunió del Consell Nacional posterior a les eleccions europees del 12 de juny. En el transcurs d'aquesta reunió es van aprovar tres resolucions del Consell, una de les quals, la que portava per títol "Sobre la situació post-electoral", és la que publicuem a continuació d'una manera extractada.

1. La valoració dels resultats de les eleccions europees ha de començar amb la constatació del seu caràcter negatiu per a l'opció socialista que, per primer cop des del 1982, es veu superada per una força de dretes en el conjunt de l'àmbit espanyol.

Aquests resultats, que comporten un evident senyal d'avís per a futures convocatòries, han d'entendre's derivats d'una sèrie de causes i circumstàncies diverses que hem d'identificar i interpretar correctament si volem extreure'n les degudes lliçons orientadores de la nostra acció política immediata:

—el debat electoral s'ha centrat quasi exclusivament en qüestions de política espanyola. Això no obstant, el caràcter europeu de les eleccions ha facilitat uns comportaments de vot, o de no vot, menys condicionats per una possible repercussió directa sobre les qüestions de govern interior a Espanya.

—les eleccions s'han celebrat en un moment caracteritzat per la coincidència de dos factors d'ordre general i d'incidència clarament negativa: l'evolució de la crisi econòmica i totes les qüestions lligades als casos de corrupció.

—la situació a l'interior del partit socialista també ha jugat en sentit contrari. En efecte, malgrat els esforços realitzats per mantenir la unitat interna en els congressos de fa pocs mesos, la imatge que hem donat cap a l'exterior ha continuat sent de confrontació, discrepància o inoperància.

—les expectatives que vam generar durant la campanya de les eleccions generals de l'any passat no s'han vist confirmades per la nostra acció política i de govern posteriors.

—la situació derivada de la pèrdua de la majoria absoluta, que ens havia permès de governar còmodament durant deu anys, implica un procés d'adaptació i aprenentatge per part de les forces polítiques i dels propis electors que no està ni molt menys acabat ni assimilat.

—en aquest entorn ha tingut una especial significació el paper jugat per CiU, que combina el suport parlamentari negociat, i guanyat cas a cas, amb la negativa d'assumir responsabilitats reals de govern o uns acords programàtics estables.

2. Aquest conjunt de causes i circumstàncies ha donat pas a uns resultats que, comparats amb els de les generals de 1993, poden ser analitzats

en funció de l'electorat potencials de cada una de les forces polítiques. En aquest sentit, és evident que la major part del vot que hem perdut ha passat a l'abstenció, tot i que podem constatar un transvasament de vot tant cap al PP com cap a IU.

A Catalunya, els resultats ofereixen una particularitat que mereix ser comentada. Hem tingut set punts menys de participació que a la resta d'Espanya, circumstància relativament excepcional, almenys en relació amb anteriors convocatòries electorals. Sembla que hi podem trobar una explicació en la diferent estructuració del mapa polític a Catalunya, on la presència de CiU altera el model dominant a la resta d'Espanya on la confrontació directa PSOE-PP ha contribuït a augmentar la "temperatura" política i, per tant, la taxa de participació.

No podem deixar de fer referència a la qüestió dels nous electors, entre els quals podem constatar un doble fenomen negatiu: menor taxa de participació i menor recolzament socialista. I hem de constatar també, com a qüestió política de primer ordre, l'evidència del retrocés del vot socialista a les ciutats grans i mitjanes.

3. De cara al futur immediat, doncs, tenim algunes lliçons per aprendre i moltes coses a fer. Comença un període apassionant, que sens dubte marcarà la situació política en una etapa més llarga. Totes les possibilitats són obertes. En aquest sentit, és important de no caure en l'error de donar per automàticament recuperables els votants socialistes de 1993 que ara es van abstenir o van castigar-nos amb el vot a altres forces polítiques. El resultat de les eleccions europees pot repetir-se, o ampliar-se en sentit negatiu, si no som capaços de dissenyar i posar en marxa un conjunt d'iniciatives i propostes que marquin un punt d'inflexió.

En primer lloc, cal assegurar el compliment del programa electoral i de govern que l'endemà del 6-J-93 ens vam comprometre a tirar endavant. En tots els terrenys, el de la recuperació econòmica, el del manteniment del benestar social i el de la recuperació de la confiança en el funcionament, en les persones i en les institucions que conformen el nostre sistema democràtic.

Per dur endavant aquell programa és ben evident que caldrà mantenir la política d'aliances o d'acords puntuals que faci possible la presa de decisions i l'impuls polític adequat per part del govern i del Parlament. Sembla clar, en aquest sentit, que només una línia d'acords amb CiU permet assolir majories parlamentàries suficients. Això no hauria d'impedir la persecució tenaç d'acords específics amb altres forces polítiques,

especialment amb IU-IC. Aquesta situació ens exigeix una molt major capacitat d'explicació als ciutadans de les nostres posicions i propostes i una més directa visibilitat dels continguts, perfils i lideratge del projecte socialista com a tal. Aquest criteri és especialment oportú si ens referim a la urgent reconstrucció del diàleg sincer i de les relacions estables i positives amb els sindicats progressistes, amb la UGT en primer terme.

Per afrontar aquesta nova etapa de recuperació de l'esperança podem identificar els següents eixos d'acció política i de govern:

a) Recuperació del concepte de "canvi del canvi" dotant-lo de contingut real, concret i tangible.

b) Tractament a fons de totes les qüestions referides al funcionament del nostre sistema democràtic tal com l'hem anat configurant des del 1977: paper dels parlaments i dels parlamentaris, lleis electorals generals i locals, reforma del sistema de finançament dels partits i dels partits mateixos.

c) Obertura d'una segona onada, profunda i ambiciosa, de transformació de les estructures de l'Estat i de totes les administracions públiques. Hem d'aconseguir resultats tangibles i visibles de millora en la prestació dels serveis públics, en la protecció dels drets individuals, en l'eficiència i modernització de tants i tants organismes i institucions.

d) Definició urgent, i aplicació a curt termini, d'una nova política adreçada a les ciutats, és a dir als ciutadans. Allò que algun cop hem anomenat el "gir local".

e) La real construcció política i social d'Europa serà la millor forma de superar moltes de les limitacions i contradiccions que encara avui fan més lent i difícil l'avenç i consolidació de valors progressistes a Espanya i a Catalunya.

f) A Catalunya és igualment prioritària la construcció de l'alternativa política catalanista i progressista, és a dir, socialista. El proper mes de setembre obrirem aquest procés, que haurà d'implicar activament molts milers de ciutadans i ciutadanes, i que deixarà ben clarament establertes les nostres possibilitats de victòria en les properes eleccions autonòmiques.

El curs polític que està a punt d'iniciar-se ens ha de portar fins a les eleccions municipals del maig de 1995. És una magnífica ocasió per reprendre el diàleg obert i sincer amb els ciutadans. El futur, com sempre, és a les nostres mans. Proclamem les nostres conviccions, defensem els valors de justícia i llibertat que ens han identificat des de fa tants anys, anunciem les nostres ambicions de progrés, de lluita contra les desigualtats, prenguem un compromís real amb la democràcia, fem honor a la nostra condició de representants dels interessos més generals de la societat.

Elegit el 12 de juny

Un Parlament per a veritables ciutadans

Era difícil d'imaginar, l'any 1951, quan es va firmar el primer tractat europeu, el del Carbó i de l'Acer, que arribaria un dia en què, entre les grans i decisives institucions d'aquell entramat tan original que es posava en marxa, hi hauria un Parlament que, a més, rebria el nom d'Europeu sense que ningú ho discutís.

Un naixement poc gloriós

Efectivament: els primers signants del Tractat, com ho farien sis anys més tard en acordar la creació de la CEE i de la Comunitat d'Energia Atòmica, van deixar un racó, molt esquifit, per a una institució que anomenaren "Assemblea" i a la qual, si en el primer tractat només se li atorgaven uns limitats "poders de control", als altres dos se li afegiren uns encara més magres i inconcrets "poders de deliberació".

Però més de quaranta anys ens separen d'aquelles dades, i són quaranta anys del segle XX, quan la història —i ja no parlem d'alguns elements que ajuden a configurar-la de manera radical, com la tecnologia— s'ha accelerat a ritmes mai no vistos fins ara. En aquest moment de la història, l'Assemblea ha passat a ser elegida per sufragi universal directe i, gràcies a això, ha esdevingut un Parlament, amb poders reals i potents que, a cada nou tractat o acord comunitari, s'han anat incrementant fins arribar als que avui figuren ja inscrits sòlidament al Tractat de la Unió Europea.

El ciutadà s'hi fa present

L'any 1979 marca el punt d'inflexió més important. Es produeix la primera elecció per sufragi universal directe dels diputats al Parlament Europeu. La pràctica del sufragi universal sempre ha sotraguejat els sistemes polítics en

el moment en què s'ha posat en marxa. Les coses ja no són, ja no poden ser, com abans. En aquest cas en surt afectat no només el Parlament sinó totes les institucions europees. La reclamació de més democràcia, més transparència, més comunicació amb els ciutadans, són exigències que es formulen respecte de la Comissió Europea i del Consell de Ministres, quan aquesta democràcia, transparència i comunicació amb el ciutadà es fan realitat perceptible a través de l'elecció i de l'acció del Parlament Europeu.

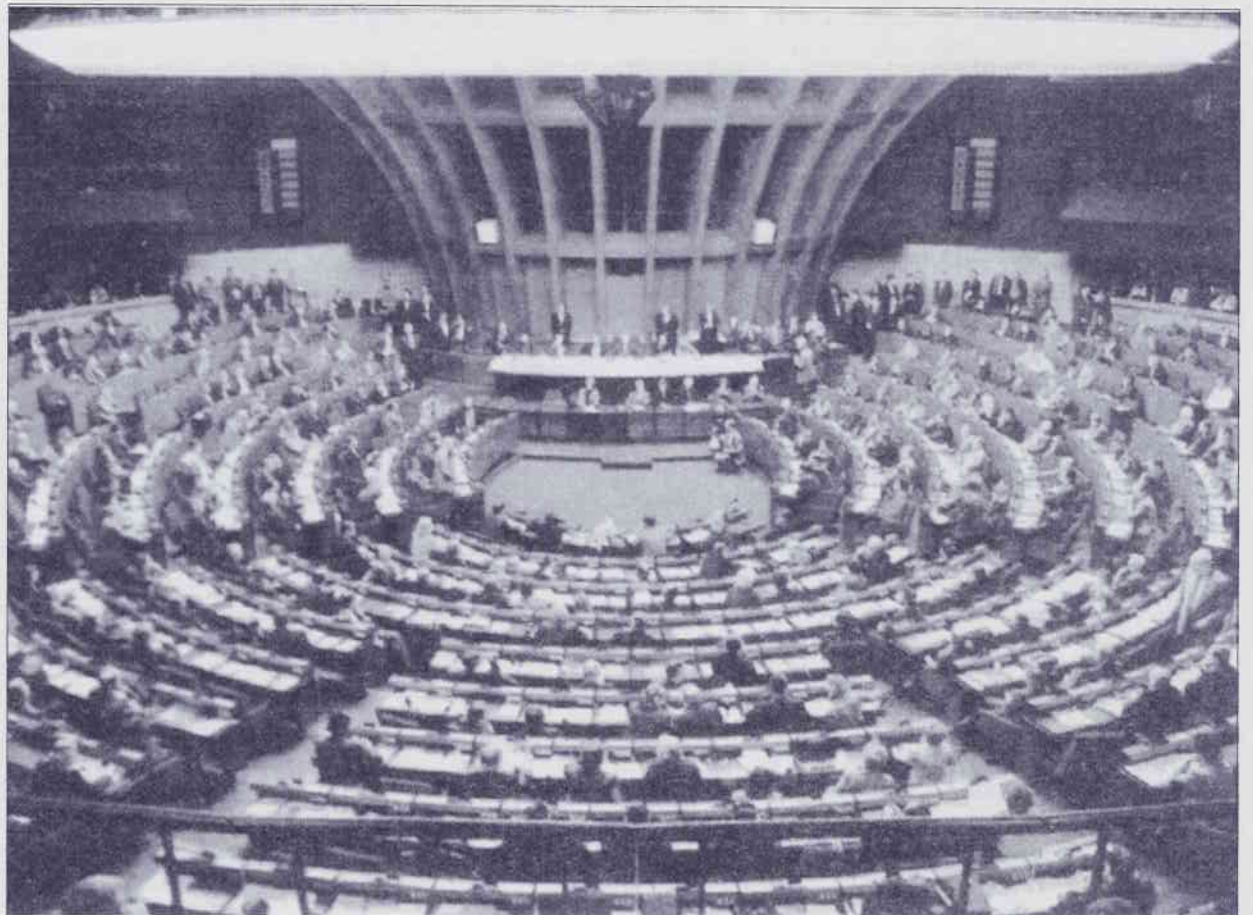
Comença a canviar, fins i tot, el sistema d'anar fent possible la integració d'Europa. Cada vegada resulta més insatisfactori l'economicisme dels tractats, que fa, per exemple, que les persones no

més siguin titulars d'un dret tan important com el de lliure circulació si són treballadors, però no —tot i ser tan europeus com ells— si són estudiants o jubilats.

Comença una reivindicació en favor del ciutadà i uns primers passos, generats des de sectors democratacristians, miren de fer circular la idea de l'Europa dels ciutadans. Això desemboca en uns intents, poc eficaços a la realitat, d'anar cap a la creació d'un catàleg de drets fonamentals.

El pas endavant i definitiu es fa, a proposta del govern espanyol i, sobretot, com un objectiu defensat amb fort compromís personal pel president Felipe González, quan, en començar els preparatius

del que serà el Tractat d'Unió, es posa sobre la taula la necessitat d'incloure-hi la ciutadania europea. El dret de ciutadania integra una dimensió política per a tots els europeus de la Unió. Reconèixer la ciutadania és més que el simple fet d'atorgar alguns drets als, fins ara, només considerats "nacionals d'un Estat membre". Suposa posar el ciutadà al centre del sistema polític comunitari, sortir definitivament d'un lent caminar a través d'integracions successives de petits sectors econòmic-comercials i començar l'aventura d'un poble europeu que, per tenir una existència real, necessita que, abans que res, li sigui reconeguda aquesta dimensió nova que és el reconeixement constitucional de la seva ciutadania en aquest nou sistema polític.

Sense ciutadans no hi ha sistema polític democràtic. Ja ho assenyalava Aristòtil quan, en relacionar *ciutat* —que ell entenia com a organització política— i *ciudadà*, afirmava rotundament que no és la ciutat qui fa el ciutadà, sinó el ciutadà qui fa que la ciutat existeixi.

Els nous impulsos

Encarem l'any 2000. Quan el Parlament que acabem d'elegir posi terme al seu mandat serà l'any 1999, fi de segle. La tasca del Parlament 1994-1999 és d'importància cabdal per als ciutadans de la Unió i per als de tot Europa.

En la línia del "Llibre Blanc" del socialista Delors, haurà d'adoptar —i exigir que les altres institucions de la Unió i els seus governs adoptin— les mesures que activin la sortida de la crisi, la creació d'ocupació, l'estructuració d'una dimensió social per a tots els treballadors i treballadores en igualtat i sense discriminacions, la protecció i millora constant del medi ambient, l'impuls de la investigació i la recerca, la formació dels joves, el benestar que eviti la marginació de les persones grans i els doni els mitjans de continuar actives en bé de tots...

En votar —per primera vegada a la història— la investidura del president i de tota la Comissió, el Parlament podrà orientar, com mai no havia pogut fer-ho fins ara, la política de la unió cap a aquells objectius.

De cara a l'exterior de la Unió, forçarà el perfil exacte d'una política comuna respecte de la immigració, i permetrà que es prenguin les mesures que ajudin, especialment els països del Magreb i en general de la Mediterrània sud, com també els d'Europa central i de l'Est, a establir i fer progressar decididament les seves economies i orientar-los cap a

l'establiment o la consolidació dels règims democràtics.

Finalment, el Parlament continuarà reclamant, a fi que tots els governs ho acceptin, una política comuna exterior, de seguretat i de defensa, que ens és imprescindible a nosaltres i a tot Europa, la de la Unió i la resta. Una Unió Europea forta, unida amb visió internacional conjunta i coordinada, és l'única garantia de pau, no sols al nostre continent, sinó arreu. Aquesta política exterior comuna

servirà per fer més eficaç encara l'esforç llarg i constant —que el Parlament impulsa i la Comissió materialitza— de cooperació amb els països en vies de desenvolupament. La Comunitat Europea ha estat, fins ara, la font mundial més important d'ajuda a tots aquests països.

Per a tot això no caldrà esperar la fi del mandat del nou Parlament Europeu. Els missatges ja estan llançats perquè el 1996, data de la Conferència Interinstitucional que

ha de proposar les adaptacions de la Unió als nous reptes finiseculars, aprofitem la ocasió d'endregar, definitivament, la casa europea. Els ciutadans, protagonistes i beneficiaris alhora d'aquest nou impuls, ens ajudaran a tirar-lo endavant i en seran els primers beneficiaris.

JOSEP VERDE I ALDEA

Les coses han canviat

Cinc anys d'Europa

¿Algú es recorda de com era Europa fa només cinc anys? El costum tan socialista de mirar endavant, de preparar-se per als reptes del futur, de lluitar per un món millor, no ens ha d'impedir contemplar la perspectiva dels esdeveniments del darrer quinquenni. Sobretot, quan és tan freqüent sentir la crítica negativa que diu que "Europa" no avança.

Si bé és cert que, en termes de vida humana, la construcció europea pot semblar un xic lenta, em sembla indubtable també que, en termes històrics, els progressos des de la fi de la segona guerra mundial han estat incommensurables. Així mateix, en el període més immediat i malgrat diverses crisis, el ritme s'accelera.

Encara recordo prou bé quina era la situació en l'anterior campanya electoral per al Parlament Europeu: la senyora Thatcher manava sense dicusió a Gran Bretanya; els Estats de l'EFTA o Associació Europea de Llibre Canvi (AELC) maldaven per crear una unió duradora amb la CEE; i, malgrat la *perestroika* i la *glasnost* impulsades per Gorbatxov a la URSS i les espurnes reformistes a Hongria i a Polònia, el mur de Berlín semblava inderrocable; per no dir res de la incidència a Europa del *reaganisme* americà o de la matança de Tian-An-Men. Potser per a molts, particularment per als qui han adquirit el dret de vot des d'aleshores, pugui semblar que parlar de la divisió Est-Oest del nostre continent o del "bloc comunista" sigui remuntar-se a la prehistòria o, amb bona voluntat, a Napoleó, però per a la majoria això formava part dels paràmetres bàsics de referència. Pel que fa a la Comunitat, amb l'embranchida de l'adhesió ibèrica, hom treballava per a la implementació de l'Acta Única europea i, amb certa preocupació, per l'assoliment del mercat únic, el famós "Horitzó 92".

No recordo qui demanava al Senyor que el deslliurés de viure "anys interessants", però val a dir que, aquests anys, d'interessants ho han estat molt! Constituiran un capítol clau de la història europea i mundial. Als pocs mesos de constituir el nou Parlament Europeu s'esfondrava el mur de Berlín. Amb la unificació alemanya, la CEE va haver d'afrontar un supòsit d'ampliació no previst als tractats. Els canvis a l'Est i la nova Alemanya unificada -motiu de joia i de canvis dramàtics- suposaren un interrogant cabdal, al qual pretenen d'aportar algun element de resposta les difícils negociacions de Maastricht.

Vencent les temptacions aïllacionistes o de posar el fre, hom adoptà el Tractat d'Unió, que contempla nombroses passes endavant: el nom mateix d'Unió Europea, ben simbòlic de la nova dimensió política; el calendari de la Unió Monetària, que fa plausible concebre que algun dia haguem d'explicar als joves que, malgrat que els pugui semblar absurd, abans de l'ECU cada país havia tingut la seva pròpia moneda; la consagració de la *cohesió*, com un dels objectius principals de la Unió; la dimensió política, reflectida en la creació d'una ciutadania europea -que comprèn el dret de vot actiu i passiu a les eleccions municipals i europees en funció de la residència-, en la representació exterior comuna, en l'ombudsman europeu i també, per no escriure "sobretot", en l'establiment de la política exterior i de seguretat comuna. Defensa i moneda, símbols tradicionals de l'Estat-Nació, passen a formar part del cabal comunitari i, significativament, és en aquest moment en què alguns països tradicionalment neutrals, com la majoria dels membres de l'EFTA, sol.liciten la seva adhesió.

Han estat uns anys difícils però apassionants, uns anys que han implicat un diàleg i una dinàmica interinstitucionals constants, fins al punt d'haver-se d'inventar el neologisme del "triàleg" per referir-se a la institucionalització de la cooperació entre el Parlament, el Consell i la Comissió.

En aquest context, és obvi que el fet que el principal grup del Parlament Europeu fos el del Partit dels Socialistes Europeus (PSE) -amb prop de 200 membres- ha contribuït a potenciar la solidaritat al si de les polítiques comunitàries i a reforçar la seva perspectiva social. També resulta clar que hi ha un joc multiplicador mutu entre els governs dirigits pel PSE i el Grup Parlamentari: a tall d'exemple, el paper del grup socialista fou determinant per tal que el Parlament adoptés sense entrebancs el reglament provisional del Fons de Cohesió obtingut per Felipe González a Maastricht. Això com a engatjament polític del Consell però, alhora, el nostre govern havia pogut fer valer davant dels governs de dretes una resolució del Parlament Europeu suggerint un fons de caràcter federalitzant amb data de novembre de 1990, és a dir, ben bé un any abans de Maastricht!

Aquests cinc anys han estat molt plens, tan plens que ningú no dubta que el proper quinquenni també ho serà. El mateix calendari de la Unió Econòmica i Monetària, el programa de la Unió Política, la implementació de la PESC

i de la AIJ (barbarismes emprats per a designar breument la Política Exterior i de Seguretat Comuna o els Afers Interners i de Justícia), l'ampliació nòrdica i austríaca, són exemples extrets de l'atapeït programa per als anys propvenients. Però, més enllà dels compromisos formals, la Unió i els ciutadans de la Unió hauran de respondre a altres reptes, interns i externs. No m'agrada jugar el paper de Cassandra i voldria poder dir amb seguretat que, a l'Est, el pitjor ja ha passat; però no goso... Com tampoc no goso dir que la revifalla del racisme, la xenofòbia o la insolidaritat al nostre petit continent sigui un fenomen episòdic en fase terminal, fora i dins de les fronteres de la Unió Europea.

I és que tots ens hem mossegat els punys de ràbia i d'impotència quan, a un tret de pedra de les nostres fronteres, hom bombardejava Sarajevo: per solidaritat, certament, però també perquè d'alguna manera Sarajevo, amb la seva cultura síntesi de diverses arrels, era altament simbòlica per a una Europa que els mitjans de comunicació i els fluxos migratoris diversifiquen. I caldrà un esforç de solidaritat amb l'ex-Iugoslàvia i un projecte consistent per a tot el centre i l'est d'Europa; caldrà que Europa contribueixi a la consolidació de les perspectives que s'obren per a l'Orient mitjà i caldrà, urgentment, reactivar el programa de la conca mediterrània per desarrelar els factors que afavoreixen l'integrisme musulmà.

Però, a casa, també les dretes més insolidàries tornen a aixecar el cap: sota trets quasi caricaturescs a Itàlia i sota formes més subtils -però no menys perilloses- pertot arreu. La vacuna rau en l'enfortiment de les accions en favor de la igualtat, de la llibertat i de la solidaritat. Solidaritat que també s'ha de palesar en el disseny de les polítiques comunitàries, des de la reforma de l'agricultura als intercanvis d'estudiants; però, atesa la cojuntura del pressupost comunitari en la lluita contra l'atur. Els propers cinc anys, als socialistes europeus no ens mancaran pas els reptes!

JOAN COLOM I NAVAL

Qui són, què fan

Els eurodiputats del PSC

JOSEP VERDE I ALDEA

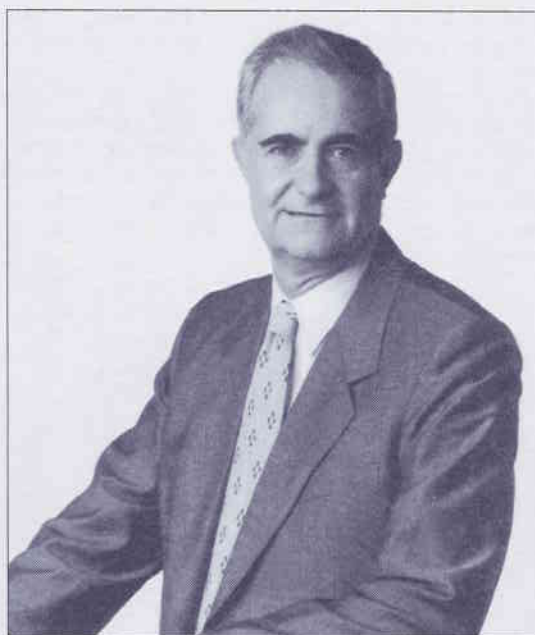
Quan es parla de Josep Verde i Aldea, es diu tot el nom sencer, d'una sola tirada: VERDEALDEA, i a més s'associa, quasi d'una manera automàtica, amb la tasca que desenvolupen els socialistes de Catalunya a Europa.

Els entesos saben que en Verde i Aldea és el nostre màxim representant al Parlament Europeu —institució de la qual és vice-president—, que és el candidat del Partit dels Socialistes de Catalunya a les properes eleccions i que és també, lògicament, una de les persones més adients per a discutir, analitzar i fomentar l'europeïsmes a casa nostra.

En Josep Verde i Aldea, amb la seva formació de llicenciat en Dret, doctorat per la Universitat de Barcelona i amb un curs de Dret Comparat a la Universitat Internacional de Luxemburg, ha estat membre de la Comissió de Llibertats Públiques, d'Afers Exteriors i d'aquelles comissions relacionades amb els aspectes jurídics, com ara són la Institucional o la de Reglament.

Ha tingut també una trajectòria de representació institucional. Va ésser redactor de l'Estatut d'Autonomia de Catalunya, diputat al Congrés des del 1977 i vice-president primer del Congrés dels Diputats entre 1982 i 1986, així com vice-president de l'Assemblea del Consell d'Europa.

És diputat al Parlament Europeu des de l'1 de gener de 1986

JOAN COLOM I NAVAL

Parlar de pressupostos al Parlament Europeu és reconèixer la tasca, enorme, que hi fa en Joan Colom i Naval.

En la seva qualitat de portaveu del grup del Partit dels Socialistes Europeus per als temes de pressupost, Joan Colom és un dels interlocutors més assenyalats a l'hora d'elaborar els comptes anuals de la Unió Europea, la qual cosa el fa viatjar a les capitals que representen la presidència en exercici, per entrevistar-se amb els presidents de governs i els ministres d'economia.

És llicenciat en Ciències Polítiques, Econòmiques i Comercials per la Universitat de Barcelona, i doctor en Ciències Econòmiques i Empresarials per la Universitat Autònoma de Barcelona. Continua vinculat a la vida acadèmica.

Abans de ser diputat al Parlament Europeu —des de l'1 de gener de 1986—, Joan Colom havia estat diputat al Congrés per Barcelona entre el 1982 i el 1986.

Però la seva tasca ha estat també la defensa dels interessos dels catalans: el sector del cava, els ajuntaments, l'àrea metropolitana de Barcelona, el sector tèxtil i les zones frontereres, entre d'altres, en poden ser bons testimonis.

ANNA TERRON I CUSÍ

L'Anna Terron, pocs dies després de prendre possessió del seu càrrec de diputada al Parlament Europeu, va defensar una resolució d'urgència sobre l'incendi del Liceu, que va ser aprovada per ampla majoria.

Aquesta barcelonina de 31 anys, que forma part de la Comissió de Llibertats Públiques del Parlament Europeu, així com de la d'Afers Exteriors, és també responsable de la Secretaria de Política Europea i Cooperació Internacional de la comissió executiva nacional del Partit dels Socialistes de Catalunya.

Abans, en la seva qualitat de militant de la Joventut Socialista, va organitzar la Comissió de la Dona de la JSC. Més tard, la seva participació als congressos i reunions internacionals dels socialistes europeus i de la Internacional Socialista l'han dut a tenir un reconeixement important dins de les secretaries internacionals dels partits socialistes i socialdemòcrates.

Al Tribunal de Comptes europeu

Pioner a la CE

Cert, vaig ésser pioner a la Comunitat Europea (CE). Des de l'1 de gener de 1986, fa vuit anys, he estat a Luxemburg el primer membre d'Espanya del Tribunal de Comptes Europeu i el seu degà.

Però ja sóc de nou ací, ja sóc a casa. En allunyar-me de casa primer i més tard del Senat i del Tribunal de Comptes d'Espanya, en allunyar-me en definitiva de l'entorn propi per exercir el meu càrrec a la Comunitat Europea, he d'admetre que vaig tenir una mena de por d'ésser oblidat. Sort que durant els vuit anys gairebé no vaig tenir temps per pensar-hi, perquè la feina és feixuga quan s'arriba a les institucions de l'Europa comunitària amb trenta anys de retard; i el retard de trenta anys només es recupera treballant sense desmai. I així fou. Però la veritat és que, quant a l'oblit, almenys jo no us he oblidat.

No vull reproduir les dificultats de tot aquest període, que han estat moltes i que ja començaren durant la negociació de la nostra adhesió a la CE -avui Unió Europea-; adhesió que certament només fou possible perquè aleshores els presidents dels governs de França, d'Itàlia i de Grècia eren socialistes. Per bé que tots tres països tenien opinions públiques i interessos corporatius contraris a la nostra presència al si de la CE, cap dels tres no va gosar, però, de vetar el nostre ingrés a la CE, perquè el prestigi del govern socialista espanyol -i el personal de Felipe González- influïa decisivament en el seus governs. Això no obstant, la CE va atorgar, en el marc de les polítiques regionals, unes ajudes per compensar Grècia i algunes zones específiques de França i d'Itàlia pels suposats perjudicis que sofririen les seves economies a conseqüència de la lliure entrada a la CE dels productes de l'agricultura espanyola.

Pel que fa al Tribunal de Comptes Europeu, el componen 12 membres, un per cada país. En prendre possessió vaig demanar i vaig obtenir la cartera de control de l'Impost sobre el Valor Afegit (IVA) i de l'equilibri pressupostari. Representava controlar el 70% dels ingressos de la CE. Tenia una especial preferència per aquesta cartera car, al Senat, havia estat ponent d'un dels primers projectes de llei de l'IVA i a més em recordava el període en què havia exercit de professor de política fiscal de l'empresa a la Universitat Autònoma de Barcelona. Recordo que, amb un gest amable, l'aleshores president de la institució va dir-me: aquí té la cartera de l'IVA. Era, certament, una cartera important, per bé que era un àmbit conflictiu, perquè els grans països, sobretot Alemanya, França i Itàlia, no acceptaven deixar-se fiscalitzar; no volien que se'ls controlés la seva gestió recaptòria de l'IVA i es comprovés si realment aportaven al pressupost de la CE l'1,4% (simplificant) de la base harmonitzada de l'impost, tal com estava establert.

Amb un sector conflictiu i dues divisions de personal més aviat rebutjat pels membres an-

tics, la meva tasca era d'una realització gairebé impossible. Menys mal que res no m'ha semblat impossible des del dia en què van rebaixar-me la pena de mort (per menor d'edat) a reclusió perpètua, l'any 1940, quan tenia 19 anys.

Amb el temps, vaig deixar la cartera de l'IVA i vaig encarregar-me successivament de la del "Fons Social Europeu, Política Industrial, Mercat Interior, Medi Ambient", i de la de "Política Regional (FEDER), Transports, Turisme i Fons de Cohesió". Aquesta darrera quan ja era el degà del Tribunal.

Donant una ullada retrospectiva als molts informes de fiscalització que he fet, la impor-

tància dels quals pot deduir-se pels àmbits que he controlat, he de dir que l'informe que més em costà de fer aprovar va ser el que es referia a la fiscalització de les ajudes atorgades per la Comunitat Europea per afavorir la igualtat d'oportunitats de les dones. Va costar molt, efectivament, que en un tribunal tot d'homes, set d'ells votessin a favor; la majoria justa per aprovar-lo. Vaig haver de vèncer moltes dificultats. Sortosament, va tenir una magnífica acollida al Parlament Europeu, quan vaig presentar l'informe dient que històricament s'havia desapropiat el talent de les dones. Encara avui, en certa mesura, continua desapropiant-se. Penso que l'informe fou un toc d'atenció: no es poden perdre capacitats útils, per cap raó, i molts menys per raó de sexe.

Pel que fa a l'hora d'exercir les responsabilitats, tal com em deia el president Tarradellas i tal com he pogut comprovar en el sector públic, una de les tasques més difícils d'un polític -i que fàcilment pot dur-te al fracàs de la teva gestió- és l'encert o l'error a l'hora d'escollir els col.laboradors més directes. Uns col.laboradors que, a la seva competència, han de sumar capacitat de treball i lleialtat, característiques que no sempre es troben en una mateixa persona i que jo vaig trobar en la meua cap de gabinet, que continua a Luxemburg.

És curiós el fet que, el passat mes de febrer, al meu successor en el Tribunal de Comptes Europeu, l'amic Antoni Castells, se li va atribuir la cartera de control dels recursos propis de la Unió Europea, IVA inclòs. Continua sent una cartera difícil, però ja no és tan conflictiva.

De la meua vinculació a les institucions de l'Europa comunitària n'he tret la impressió que, després del Tractat de la Unió Europea (UE), i sense adonar-nos-en, els Estats membres gairebé només conservaran en els anys a venir les competències de prestació de serveis. Això és el resultat de la cessió de parcel.les de sobirania nacional a la UE, cosa positiva per a un esperit europeista. S'ha d'insistir, però, en la participació que tenim els espanyols en l'exercici d'aquesta sobirania al si de la UE. Cal tenir present que no cedim parcel.les de sobirania en mans alienes. Les cedim a unes institucions en les quals les altes autoritats espanyoles de la UE tenen una forta influència a l'hora de prendre les decisions. Una influència superior a les parcel.les de sobirania que hem cedit.

Del Consell de la Internacional Socialista

Un món en procés de canvi

Els dies 10 i 11 de maig proppassat, va tenir lloc a Tòquio el Consell de la Internacional Socialista, al qual va assistir Raimon Obiols en la seva condició de secretari de Relacions Internacionals del PSOE. D'entre les diverses intervencions que s'hi van produir, transcrivim en aquesta pàgina i en la següent, pel seu interès, alguns fragments significatius de la del mateix Obiols i de la de Maj Britt Theorin, diputat del Partit Socialdemòcrata Suec.

(...) Avui, la tendència a la globalització dels mercats i de les empreses és molt potent. I és en el món financer on pren el seu caràcter més espectacular. Però la tendència al mercat global és també inexorable en el camp de la tecnologia i dels serveis, així com en el dels mitjans de comunicació.

Tanmateix, aquesta noció de *mercat global* no ha d'encobrir el fet evident que el fenomen té lloc especialment en tres grans àrees —Amèrica del Nord, Europa Occidental i est d'Àsia— i que tendeix a la marginació i a l'exclusió dels països menys desenvolupats.

El creixement econòmic, que afecta un bon nombre de països asiàtics, es fa sovint sense una correlació equivalent en el terreny del progrés social, perquè les disparitats en matèria de renda i de ritme de desenvolupament entre els països de la regió són molt accentuades; més fins i tot que a l'Àfrica o a l'Amèrica Llatina.

D'una banda, els intercanvis comercials i les transferències de tecnologia han marcat l'inici d'una veritable integració de les economies d'Àsia oriental, que ha contribuït decisivament a la normalització política que, des de fa deu anys, es viu en el Pacífic. Després del Japó han estat els "dragons" els que han incrementat els seus intercanvis en la regió. Xina, la darrera a incorporar-s'hi, és avui una peça central d'aquest desenvolupament interregional. Tot això és molt positiu.

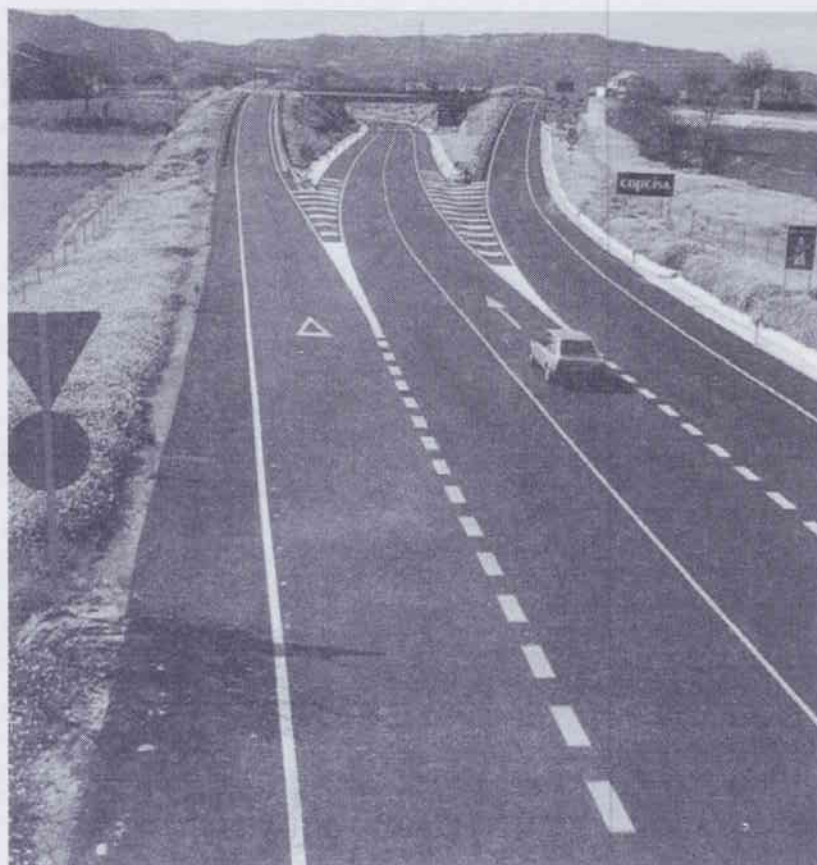
Això no obstant, aquí, com en el conjunt del món, el problema no és tant l'existència d'economies a diferent velocitat. El fet nou i greu

és el risc que els països en creixement ràpid i els països lents ja no avancin en la mateixa direcció, sinó que divergeixin en direccions contraposades.

De fet, fins a la dècada dels vuitanta, l'ingrés per habitant augmentava a tot arreu. Entre 1965 i 1980 va passar, en els països pobres, de 140 a 270 dòlars, i en els països industrialitzats de 8.800 a 14.500. Malgrat l'abisme dramàtic que revelen aquestes xifres, els primers van progressar una mica més ràpidament, en termes relatius. Per contra, a partir dels vuitanta, els països amb menors ingressos van veure baixar els seus índexs per sota del nivell que havien aconseguit el 1970.

Una qüestió crucial és, doncs, allò que succeeixi, d'ara en endavant, en relació amb aquest problema. Que aquests països segueixin un camí de creixement o en restin al marge farà que la faç del món prengui un caràcter o altre. Si una part del món avança i l'altra recula, les conseqüències poden ser tremendament negatives. Si els països de creixement ràpid s'intallen en la creença que ells representen tota l'economia global, i si tendeixen cada vegada més a prescindir de l'oferta i la demanda dels països més pobres, les conseqüències no seran tan sols econòmiques. Ni afectaran únicament els països més pobres, perquè com va assenyalar gràficament un gran demògraf, Alfred Sauvy, "*si el diner no va cap als homes, els homes aniran cap al diner*".

En aquest context, l'evolució a l'Àsia és ben transcendental. També aquí es planteja agudament

aquest dilema; a tota la regió i a l'interior d'algun dels seus grans Estats. A la Xina i a l'Índia, per exemple, que totalitzen, juntes, més d'un terç de la població mundial, i on coexisteixen processos de ràpida i potent modernització amb greus problemes de pobresa. O al sud del continent, on el repte d'una incorporació al mercat global està plantejat en termes de gran complexitat i de dificultats enormes: el futur de dos mil milions de persones en depèn.

(...) El món d'avui, a tots els continents, ens reafirma en la convicció que un nou ordre, multipolar, més just i més segur, exigeix diàleg permanent, anàlisis compartides i ideals comuns entre les forces socialdemòcrates i progressistes. Exigeix preservar la diversitat de les fonts d'informació i el pluralisme del pensament i de les cultu-

res, especialment en els mitjans de comunicació, per tal d'evitar la barbàrie del discurs monopolístic. La llibertat i el progrés es fonamenten en la diversitat i la confrontació d'opinions i d'interessos plurals.

Més que en qualsevol altre moment del darrer mig segle, aquest treball en comú en el si de la nostra Internacional Socialista —per interpretar un món complex i en procés impetuós de canvi, per tractar de fer-lo millor cada dia— és una tasca obligada, una responsabilitat imprescindible per a tots nosaltres.

I és que, si no és així, la solidaritat no serà possible.

Del Consell de la Internacional Socialista

Contra l'armament nuclear

Estic ficat en la política des de fa molt de temps. Fa vint-i-tres anys que sóc al Parlament suec i durant els nou darrers he estat responsable de política de desarmament del meu país, a Ginebra i a les Nacions Unides. Quan vaig entrar al Parlament hi havia un 14% de dones. Avui, el Partit Socialdemòcrata Suec ha decidit que hauríem de tenir un 50% de dones en les nostres llistes, tant en el Parlament com en les institucions locals. En la preparació per a les properes eleccions que tindran lloc el mes de setembre, en les quals els laboristes tornarem al govern de Suècia, en totes les nostres llistes hi ha un 50% de dones. I en la meitat de les nostres llistes hi ha una dona al capdavant. Això és un fet.

Bé. Deixeu-me començar amb un poema:

*I si tu, després, en un dia del mes de maig,
enmig de les anèmones,
en el camí cap a casa
des del mercat,
veiessis que ells
fonen els canons per fer-ne relles,
si veiessis un camp novell portant una vida nova,
t'ajauries
damunt la terra
humida de la rosada,
amb les bosses d'anar a la plaça
que et farien de coixí, i
encetaries, al cap de poca estona, una cançó.*

Aquest poema del famós poeta finlandès Pentti Saarikoski conté tots els sentiments que teníem a finals dels anys 80. La guerra freda s'havia acabat sobtadament. Els canons esdevenien relles i els camps donaven una nova vida. Tot d'un cop, començava a ser desmantellat l'armament nuclear i emergien senyals esperançadors: START I i II, un possible CTBT, la suspensió de material per a armament.

Però tots sabem prou bé que el paradís no va arribar amb la caiguda del mur de Berlín. Al contrari, hi ha molts senyals negatius en relació amb l'armament nuclear: l'expansió de tecnologia nuclear al servei d'armes nuclears; nous Estats amb armes nuclears, Estats on les normes i les lleis per al control de l'exportació són pràcticament inexistentes; el greu risc de la proliferació de plutoni i d'alt contingut d'urani; i l'expansió d'armes nuclears, d'experts i de tecnologies soviètiques. Un altre factor distorsionador és el rebuig de Corea del Nord a permetre les inspeccions de l'IAEA, tot i ser suspecte de facilitar armes nuclears.

Els isotops d'hidrogen pesat -deuteri i triti- no estan inclosos en el sistema de salvaguarda del NPT. Això és una gran esquerda en el sistema i permet de comerciar amb els ingredients necessaris per a la construcció d'una bomba de fusió. La possible producció de mercuri vermell -utilitzat amb triti per tal de

produir una fusió pura- conduiria a un nou tipus revolucionari d'arma nuclear. Tot això serien males notícies: producció barata i de fàcil proliferació.

Aquest mateix país, el Japó, en les ciutats d'Hiroshima i Nagasaki, és l'únic que ha experimentat, amb uns efectes terribles, l'ús de les armes nuclears. Aquests horrors no s'han de produir mai més. Les armes nuclears han de ser abolides.

En la resolució d'aquest Consell, queda reflectida la iniciativa actual de demanar al Tribunal Internacional de Justícia si l'ús -no el manteniment- d'armes nuclears està d'acord amb les lleis internacionals. Nosaltres afirmem que l'ús d'armes nuclears ha estat declarat il·legal en les lleis internacionals des de la Convenció de Ginebra.

(...) Dit això, la conclusió és que l'objectiu de la Internacional Socialista és un món sense armes nuclears. I apuntem sis propostes. Concretament, demanem:

1. Que s'acabi amb tota mena de proves nuclears, per sempre més.
2. Que el NPT ha de ser prolongat fins que un tractat més global no estigui en vigor.
3. Que hi hagi una legislació efectiva del control d'exportació i un sistema de reforçament en els "nous" Estats amb armes nuclears.
4. Que les polítiques d'exportació nuclear siguin uniformes i legalment reforçades en un tractat.
5. Que tots els estocs existents d'armes i de materials nuclears siguin posats sota el control de les NN.UU. i que les NN.UU. portin un registre de la ubicació del plutoni, de l'urani i del triti.
6. Que els governs manifestin al Tribunal Internacional de Justícia que l'ús d'armes nuclears no pot estar d'acord amb la llei internacional.

Benvolguts companys. Ara és primavera al Japó -encara que, si ho comparo amb el meu país, és ben bé l'estiu-. Hem pogut sentir que els canons han començat a esdevenir relles. Això és esperançador. Però cal fer molt més. Nosaltres hem de fer molt més, els ho devem als nostres fills i als nostres néts. Amb aquesta resolució del Consell i amb un treball tenaç esperarem que arribi el dia en què tots puguem començar a entonar una cançó.

LA ROSA BLANCA
Inge Scholl
175 pàgines
Columna-PSC
Barcelona, 1994

Aquest llibre és el primer de la col·lecció "Els llibres de la Rosa", una iniciativa important del PSC, en col·laboració amb Columna Edicions. Es tracta d'editar, amb la màxima dignitat i difusió possible, llibres d'assaig o d'història que s'ocupin de temes lligats d'una manera més o menys directa amb l'ideari del nostre partit, però que poden interessar un espectre molt ampli de lectors. De moment han aparegut els tres que comentem en aquest número de l'"Endavant", però ja n'hi ha d'altres en procés avançat d'edició.

La col·lecció no podia començar de millor manera, ja que el número primer s'ocupa de la història d'un grup d'estudiants universitaris que es van revoltar contra l'opressió del règim a l'Alemanya nazi. Van començar editant pamflets i enviant cartes, però això va fer que tres membres del grup, anomenat "La Rosa Blanca", fossin jutjats i condemnats a mort. Ells, però, tenien l'esperança que les seves accions i la seva mort servissin per desencadenar la reacció definitiva de la població alemanya enfront del nazisme. El llibre és escrit per una germana supervivent de dos dels joves executats i inclou el text dels pamflets esmentats, de les actes d'acusació i de diversos testimonis de l'època.

I dèiem que no podia començar millor aquesta col·lecció perquè, ara i sempre, i potser ara especialment, convé mantenir desperta l'atenció contra qualsevol germen que aparegui a qualsevol lloc i que pugui obrir la porta a qualsevol temptació autoritària. Contra l'oblit i contra la deformació de la història, necessitem sempre llibres que, explicant-nos allò que va passar, ajudin a evitar que fets com aquest puguin tornar a repetir-se.

ANDREU NIN
X. Marcet, I. Iglesias,
V. Alba, W. Solano, C. Rosa,
M. Alberich i V. Serge
81 pàgines
Columna-PSC
Barcelona, 1994

Ara fa un parell d'anys va complir-se el centenari del naixement, al Vendrell, d'Andreu Nin, un dels personatges capdavanters de les esquerres de la Catalunya republicana i durant la guerra civil. Aquell centenari va permetre que es publicuessin noves aportacions respecte d'una figura encara mal coneguda, que va morir víctima del totalitarisme. D'altra banda, l'obertura dels arxius soviètics —com a conseqüència de la caiguda dels règims comunistes— va fer possible també que un equip de TV3 efectués un reportatge realment memorable que va donar noves i importantíssimes informacions relatives a allò que s'ha conegut com "el cas Nin", una de les incògnites més espectaculars de la nostra història recent.

En aquesta mateixa línia, doncs, aquest llibre ofereix, d'una banda, un conjunt de records i de comentaris de diverses persones que van viure intensament l'experiència del POUM, alguns d'ells amb estreta relació amb Nin, i de l'altra un text molt interessant i emotiu de Víctor Serge on s'acomia de Nin en el moment de saber-ne la desaparició. Hi ha també, finalment, una valoració sobre la dimensió europea de l'estalinisme.

De tot plegat en resulta, a través d'una obra breu i realment amena, un millor coneixement d'una figura que, si bé fou realment controvertida, se'ns apareix com una personalitat que, més enllà del seu vessant com a ideòleg, revolucionari i activista, tenia sens dubte una gran qualitat intel·lectual i humana.

HISTÒRIA DEL SOCIALISME
A CATALUNYA
J. Ll. Martín Ramos (edit.)
195 pàgines
Columna-PSC
Barcelona, 1994

La història del socialisme català és encara, sens dubte, una assignatura pendent. Ens manca realment aquella monografia completa i exhaustiva —sempre amb la relativitat d'aquests termes— que doni una referència prou àmplia d'allò que ha estat i continua essent, més enllà de la nostra visió òbviament interessada, un moviment polític realment determinant en la història de la Catalunya d'aquest segle.

Han existit, això sí, diverses aproximacions molt interessants i aprofundides a aquest treball historiogràfic que anem reclamant sempre que en tenim l'oportunitat. I entre aquestes aproximacions, convé ressaltar les diverses Jornades d'Història del Socialisme a Catalunya que s'han anat celebrant des de 1977 ençà. Amb el material de totes elles, i amb alguna aportació realment significativa d'Isidre Molas, s'ha confegit aquest llibre que comentem, que arrenca en el període de postguerra i que se centra bàsicament en la formació i la trajectòria del Moviment Socialista de Catalunya i d'altres grups socialistes més petits i en l'anàlisi de l'evolució que experimentà un partit històric com el POUM.

La diversitat dels objectes d'estudi i dels autors que els han redactat és evident, però el conjunt ofereix una visió general àmplia i, en alguns aspectes, prou completa. És per això que hem de considerar com a ajustat el títol del llibre i com a una fita significativa l'edició d'un treball que s'atansa molt a l'obra que reclamàvem al començament.

QUI SOM. HISTÒRIA
DE LA DIVERSITAT HUMANA
Luca i Francesco Cavalli-Sforza
299 pàgines
Institut Català d'Estudis Mediterranis
Enciclopèdia Catalana
Barcelona, 1994

Luca Cavalli-Sforza, guardonat l'any passat amb el V Premi Internacional Catalunya, és sens dubte un dels genetistes més prestigiosos del món, que s'ha destacat particularment en l'aplicació de la genètica a l'estudi de les poblacions. Fruit de les seves investigacions i dels seus treballs, ha canviat radicalment la manera de concebre i abordar els estudis antropològics i, en conseqüència, els orígens de l'espècie humana tal com la coneixem avui.

Aquest llibre, escrit amb la col·laboració del seu fill, té entre d'altres el gran interès d'ocupar-se de la diversitat entre els éssers humans, un dels temes més candents de l'actualitat en un món en el qual encara es produeixen cada dia neteges ètniques i tensions racials. En aquest sentit, la tesi principal dels autors és que el concepte de *raça* no té sentit biològic, ja que els actuals humans procedim d'un únic llinatge localitzat, molt probablement, al cor de l'Àfrica. I som diferents els uns i els altres com a conseqüència d'un intens procés evolutiu i d'una constant adaptació a les condicions del medi en què ens ha tocat de viure.

Per això és molt important de recordar allò que alguns obliden intencionadament: que hi ha moltes més coses que fan assemblar-nos que no pas coses que ens facin diferents. Com diu l'autor, "la nostra història està escrita en els nostres gens i en les nostres accions; sobre els primers, tenim una capacitat d'intervenció escassa, mentre que sobre les segones la nostra capacitat és total, ja que som persones lliures". En definitiva, un llibre oportunitatíssim, com és ben evident...

Cal enaltir els valors ètics

Sobre la corrupció

Em plau de dedicar les primeres paraules als milions de ciutadans honrats que han d'escollar, astorats, les notícies sobre els pocs casos de corrupció amb què ens bombardegen diàriament els mitjans de comunicació. És veritat que es tracta de persones en les quals s'havia dipositat una confiança des de l'administració. I això fa més dolorós el fet de la corrupció. El ciutadà honrat es troba més sorprès pel fet que persones que havien tingut una responsabilitat en diversos càrrecs hagin caigut en la temptació de deixar-se corrompre. És un fet que s'ha esdevingut sempre, però que no sempre s'ha esbombar amb tanta profusió. Ara els opositors s'han complagut a esbombar-lo i a fer recaure la responsabilitat en aquells qui havien atorgat la confiança.

El catastrofisme és un fet tant o més lamentable que la mateixa corrupció. Des de sempre, també, el catastrofisme és un fet contagiós que s'escampa a tort i a dret. En tot cas és un fet social que cal combatre amb la mateixa tenacitat amb què es combat la corrupció. Perquè no hi ha dubte que des de les instàncies de govern es lluita amb tots els mitjans contra la corrupció. És aquest el missatge que cal trametre als milions de ciutadans honrats que es guanyen la vida amb el seu treball. Un missatge de serenitat i d'esperança, de pau i de confiança.

La corrupció dels pocs que la practiquen no és ni pot ésser motiu de desmoralització. Ens cal mirar el nostre entorn i identificar l'expressió dels rostres de les persones que viuen com cal. Identificar-les i trametre alhora la mirada significativa en el sentit que compartim uns mateixos valors. Els milions de persones de què estic parlant són portadors d'uns valors d'honestedat, d'esforç, de dignitat, d'una ètica en el seu comportament, que no poden malmetre's per la indignitat i la irresponsabilitat d'uns pocs.

Fóra bo que tots aquells que es comporten dignament s'adrecessin al president del govern per fer-li costat en els moments difícils que estem vivint. Jo sé que algun d'aquells que ho han fet han rebut una resposta ben explícita: "*Muchas gracias amables palabras y testimonio de apoyo en estos momentos difíciles. Un cordial saludo. Felipe González Márquez.*".

Sí, cal fer pinya al seu entorn i compensar la profusió de grolleries que ha d'escollar en boca d'una oposició que practica el catastrofisme i cerca més el desprestigi del govern que el bé del país. Repetiria les paraules de Rabindranat Tagore que deia que els qui més criden estimen menys la pàtria que llur pròpia exaltació. És aquesta exaltació dels qui desitgen el fracàs del govern la que cal combatre amb una altra exaltació serena de suport a aquells qui tenen sobre llurs espatlles la responsabilitat de governar.

Els qui hem viscut molts anys sabem que en tots els diferents règims de govern que hem conegut hi ha hagut casos de corrupció. No cal parlar dels casos que s'esdevingueren durant la dictadura i que mai no van ser coneguts pel gran públic. Ara no sols son coneguts sinó que son objecte

de conjectures hipotètiques sobre eventuais ramificacions. Caldria, doncs, parlar també de l'ètica dels mitjans de comunicació. De la mateixa manera que utilitzen temes escabrosos (violència, sexualitat, terrorisme) per tal de captar l'atenció, així es complauen a esbombar notícies incertes per tal de nodrir la curiositat malaltissa de molta gent. L'ètica no existeix. Queda sepultada sota l'ambició desmesurada del guany a costa del que sigui.

Així doncs, cal insistir en la necessitat d'enaltir els valors ètics en tots els àmbits de la societat, de combatre la corrupció especialment quan els fets delictius van dirigits a obtenir uns beneficis individuals. També cal distingir el que és el finançament dels partits, sense contrapartides, dels fets delictius en benefici propi.

Cal així retornar a l'ètica, a una moral de costums que ens allunyi de la corrupció, de la maledicència, i que ens permeti mantenir la confiança en els qui actuen de bona fe i tenen la consciència neta.

JORDI MARAGALL I NOBLE

Endavant

Director: Antoni Dalmau
 Consell de Redacció: Jordi Font, Arseni
 Gibert, Miquel Iceta, Rosa Martí,
 Jaume Sobrequés, Xavier Soto

Coordinador: Jordi Serra
 Edita: Partit dels Socialistes de Catalunya
 Nicaragua, 75-77. 08029 Barcelona
 Dipòsit Legal: B-37.364-1987